

Κυριακή 31 Ιούλη 2016

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

Σελίδα 6

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της ανάπτυξης για το κεφάλαιο

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ANEΛ προχώρησε στην τελική υπογραφή της σύμβασης για την «αξιοποίηση» του χώρου του πρώην αεροδρομίου του Ελληνικού, συνεχίζοντας το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων που προωθείται διαχρονικά απ' τις αστικές κυβερνήσεις. Με το γνωστό θράσος που τη διακρίνει, η κυβέρνηση επιχειρεί να προβάλει τη νέα σύμβαση ως «σημαντική βελτίωση» σε σχέση με την προηγούμενη. Ομως, το Ελληνικό δεν είναι απλά μια ακόμα περίπτωση «αποκάλυψης» της ομοιότητας της πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ με αυτή όλων των υπόλοιπων αστικών κυβερνήσεων. Το Ελληνικό, η ιδιωτικοποίηση και η «αξιοποίησή» του φωτίζουν τον ταξικό χαρακτήρα της αναπτυξιακής πολιτικής που προωθεί η άρχουσα τάξη και την οποία ο ΣΥΡΙΖΑ επιχειρεί να εμφανίσει ως φιλολαϊκή.

Ενα προδιαγεγραμμένο έγκλημα

Από τότε που ξεδιπλώθηκαν τα σχέδια απομάκρυνσης του αεροδρομίου απ' το Ελληνικό, ξεκίνησε μια αντιπαράθεση για τη μετέπειτα τύχη του χώρου. Η εκάστοτε κυβέρνηση προωθούσε διακηρυκτικά ένα σχέδιο «ήπιας ανάπτυξης» του χώρου του αεροδρομίου, ενώ η εκάστοτε αντιπολίτευση

κατηγορούσε την κυβέρνηση για τσιμεντοποίηση, ξεπούλημα του χώρου και οικονομικά σκάνδαλα και πάντα πρότεινε για το Ελληνικό ένα «μεγάλο πάρκο» και κάθε κυβερνητική εναλλαγή απλά οδηγούσε σε εναλλαγή ρόλων. Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ANEΛ ακολούθησε τον ίδιο δρόμο. Ως αντιπολίτευση ήταν κυριολεκτικά «στα κάγκελα». Κατηγορούσε την προηγούμενη κυβέρνηση πως «ξεπουλάει με σκανδαλωδώς χαμηλό τίμημα» το χώρο του Ελληνικού και πως «ο λαός της Αττικής έχει ανάγκη ένα μεγάλο μητροπολιτικό πάρκο».

Τελικά, ως κυβέρνηση, πριν από μερικές βδομάδες προχώρησε στην **επικύρωση ουσιαστικά της σύμβασης που είχε συνάψει η προηγούμενη κυβέρνηση** με τη μια κοινοπραξία επιχειρήσεων, κεντρικό ρόλο στην οποία έχει ο όμιλος Λάτση και στην οποία συμμετέχει ένας όμιλος απ' το Κατάρ και ένας όμιλος real estate με έδρα στο Χονγκ Κονγκ και μεγάλο όγκο επενδύσεων σε ακίνητα στις ΗΠΑ. Η συμφωνία προβλέπει την εκχώρηση τόσο του χώρου του πρώην αεροδρομίου στο Ελληνικό, όσο και της παραλιακής έκτασης που βρίσκεται «κάτω» απ' το αεροδρόμιο στην εν λόγω κοινοπραξία, προκειμένου να προχωρήσει η τελευταία σε ένα μεγάλο αναπτυξιακό έργο πολλών δεκάτομμυριων ευρώ.

Η προώθηση του συγκεκριμένου έργου δεν είναι τυχαία. Στην πραγματικότητα εντάσσεται στο γενικότερο σχέδιο της άρχουσας τάξης για την ανάπτυξη της οικονομίας της Αττικής την επόμενη περίοδο. Το σχέδιο αυτό, που χαράχθηκε πριν από την κρίση, εστιάζει στην αξιοποίηση της θέσης της χώρας ως **κόμβου μεταφοράς εμπορευμάτων και στη σημαντική αύξηση του τουρισμού απ' το εξωτερικό, αξιοποιώντας και την Αττική ως κεντρικό τουριστικό προορισμό.** Σ' αυτόν τον άξονα κινούνται οι αναπτυξιακές προτεραιότητες της άρχουσας τάξης και του κράτους για την Αττική, απ' την τουριστική αξιοποίηση του θαλάσσιου μετώπου, το λιμάνι κρουαζιέρας, τις αστικές αναπλάσεις στο εσωτερικό του αστικού ιστού.

Η περαιτέρω αξιοποίηση της Αττικής ως τουριστικής περιοχής θα έχει αντίκτυπο στα λαϊκά στρώματα. Ηδη, μεγάλο τμήμα της παραλίας της Αττικής είναι πρακτικά απροσπέλαστο απ' τους εργαζόμενους, αφού οι λεγόμενες «οργανωμένες παραλίες» επιβάλλουν, με διάφορους τρόπους, μεγάλο τίμημα για την πρόσβαση και η τουριστική αξιοποίηση της Αττικής θα επιδεινώσει την κατάσταση. Η έμφαση στον «εισαγόμενο» τουρισμό μεταφράζεται σε σχετική μείωση της δυνατότητας των εργαζομένων στη χώρα να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους.

Η σημαντική αύξηση του τουριστικού κλάδου εκθέτει υπερβολικά την οικονομία στις διακυμάνσεις της παγκόσμιας οικονομίας αλλά και στις αντιπαραθέσεις των ιμπεριαλιστικών κέντρων, αφού μια διακοπή της τουριστικής κίνησης είναι ένας πολύ εύκολος τρόπος πίεσης.

Τέλος, η νέα τουριστική ανάπτυξη προς τον εισαγόμενο τουρισμό γενικά θα γίνει με μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες και συγκροτήματα, όπως το σχεδιαζόμενο στο Ελληνικό. Η ανάπτυξη τέτοιων εγκαταστάσεων θα επιταχύνει απότομα τη συγκέντρωση στον κλάδο του τουρισμού και του επισιτισμού, και στον κλάδο του εμπορίου. Χιλιάδες μικρά καταστήματα στην ευρύτερη περιοχή θα αντιμετωπίσουν μεγάλες πιέσεις από τα νέα εμπορικά κέντρα που θα αναπτυχθούν.

Το προωθούμενο σχέδιο και οι κυβερνητικοί ισχυρισμοί για μια «καλύτερη συμφωνία»

Η τελική συμφωνία για το Ελληνικό, όπως προωθείται, προβλέπει την **ιδιωτικοποίηση μιας έκτασης πάνω από 6 χιλιάδες στρέμματα, που περιλαμβάνει 3,5 χιλιόμετρα παραλίας**, τα οποία θα ενοποιηθούν με το χώρο του

Από την υπογραφή της συμφωνίας του ΤΑΙΠΕΔ με τη «Lamda Development»

πρώην αεροδρομίου με την υπογειοποίηση τμήματος της παραλιακής. Προβλέπεται **η κατασκευή ενός συγκροτήματος υπερπολυτελών κατοικιών, ξενοδοχείων, εμπορικών κέντρων και κέντρων διασκέδασης στην περιοχή, που θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και μια μαρίνα**. Το ύψος της συνολικής επένδυσης υπολογίζεται στα 7 δισ. ευρώ, εκ των οποίων το τμήμα προς το ελληνικό Δημόσιο καθορίστηκε στα 915 εκατ. ευρώ. Απ' την κοινοπραξία υπολογίζεται πως όταν ολοκληρωθεί το σύμπλεγμα θα αποτελεί πόλο έλξης 1 εκατ. τουριστών ετησίως, θα απασχολεί δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενους, ενώ «η συνολική του συνεισφορά στο ΑΕΠ θα είναι της τάξης του 2%», δηλαδή μεσοσταθμικά 4 - 5 δισ. ευρώ ετησίως. Με συντηρητικούς υπολογισμούς τα προσδοκώμενα ετήσια έσοδα για τους ομίλους της επένδυσης υπερβαίνουν τα 2 δισ. ευρώ και προσεγγίζουν τα 3, κάτι που **ανεβάζει την τελική εκτίμηση της αξίας της επένδυσης στα 20 - 30 δισ. ευρώ**. Ουσιαστικά, **η ίδια η θέση του ακινήτου και η δυνατότητα αξιοποίησής του απ' το κεφάλαιο για τουριστική δραστηριότητα αυξάνουν την αξία του πολύ παραπάνω απ' τον όγκο των κεφαλαιουχικών επενδύσεων που θα γίνουν σ' αυτό**.

Ακολουθώντας τη γνωστή παροιμία «να σε κάψω Γιάννη μου, να σ' αλείψω λάδι», η κυβέρνηση προσπαθεί να εμφανίσει τη συμφωνία που υπέγραψε ως σημαντική βελτίωση σε σχέση με την προηγούμενη.

Τα βασικά κυβερνητικά επιχειρήματα για μια τάχα καλύτερη συμφωνία είναι τα παρακάτω:

-- Η νέα διαπραγμάτευση κατάφερε να αυξήσει το οικονομικό όφελος για το κράτος σημαντικά, εστιάζοντας όχι στο τμήμα αλλά σε δημόσια έργα «κοινής ωφέλειας» που αναλαμβάνει να κατασκευάσει ο επενδυτής στην περιοχή.

-- Η νέα διαπραγμάτευση προβλέπει διαφορετικές χρήσεις γης για την περιοχή, διευρύνοντας το τμήμα που θα γίνει πάρκο στα 2 χιλιάδες στρέμματα. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδει η κυβέρνηση στην πρόβλεψη για «1 km παραλίας ελεύθερης χρήσης».

-- Η συμφωνία προβλέπει ένα ευνοϊκότερο χρονοδιάγραμμα σε σχέση με την προηγούμενη, προτάσσοντας τους χώρους πρασίνου.

Βασική, τέλος, συνιστώσα, της κυβερνητικής πολιτικής είναι η εστίαση στις «70.000 θέσεις εργασίας» που θα προκύψουν κατά την πλήρη ανάπτυξη του έργου, που θα «ανακουφίσουν την ανεργία» και θα οδηγήσουν σε διάχυση των ωφελημάτων του έργου στην κοινωνία.

Οι κυβερνητικοί ισχυρισμοί δεν μπορούν να συγκαλύψουν την πραγματικότητα.

Το μεγάλου έκτασης πάρκο, που τάχα ανέλαβε να κατασκευάσει η κοινοπραξία, είναι λιγότερο απ' το ένα τρίτο της συνολικής έκτασης του χώρου και την ίδια στιγμή αποτελεί, ουσιαστικά, το απαραίτητο πράσινο που έχει ανάγκη η σχεδιαζόμενη τουριστική υποδομή υψηλών προδιαγραφών. Ουσιαστικά, βαφτίζουν τους ακάλυπτους των ξενοδοχείων και των υπερπολυτελών κατοικιών πράσινο για το κοινό. Αυτό εξηγεί και το λόγο για τον οποίο η κατασκευή του πράσινου προηγείται. Χωρίς αυτό, είναι αδύνατη η πώληση σε υψηλό τμήμα των υπερπολυτελών κατοικιών που θα κατασκευαστούν. Αλλωστε, η ρητή πρόβλεψη μέσα στη συμφωνία για ανάληψη της συντήρησης και της ασφάλειας του πάρκου απ' τον επενδυτή μαρτυρά πως πρόκειται για ένα ιδιωτικό πάρκο που θα ελέγχεται απ' την κοινοπραξία.

Αντίστοιχα, είναι προκλητική η θέση πως ο επενδυτής αναλαμβάνει να κατασκευάσει έργα κοινής ωφέλειας. Η συντριπτική πλειοψηφία των έργων αφορά τις εγκαταστάσεις που χρειάζεται η επένδυση. Τα δίκτυα κοινής ωφέλειας και μεταφοράς αφορούν ακριβώς τις ανάγκες και τις μετακινήσεις των δεκάδων χιλιάδων κατοίκων, επισκεπτών και εργαζομένων στις σχεδιαζόμενες νέες εγκαταστάσεις.

Θυμηδία προκαλεί επίσης η αναφορά για 1 χλμ. ελεύθερης παραλίας. Πρώτα και κύρια γιατί αποτελεί ευθεία παραδοχή ότι τα υπόλοιπα 2,5 χλμ. θα είναι κλειστά για τα λαϊκά στρώματα, ενώ το 1 χλμ. είναι τελείως αναντίστοιχο με τις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής.

Τέλος, η αναφορά στις χιλιάδες θέσεις εργασίας που θα συνοδεύσουν την επένδυση συγκαλύπτει τις εργασιακές σχέσεις και τους χαμηλούς μισθούς των εργαζομένων στον τομέα του τουρισμού, που είναι απαραίτητοι για να διασφαλίσουν τα υψηλά κέρδη των ξενοδοχείων. Ο θάνατος από υπερκόπωση μιας εργαζόμενης 19 ετών, σε ένα ξενοδοχείο στη Ζάκυνθο, αποκαλύπτει πως η καπιταλιστική ανάπτυξη και η ευημερία των εργαζομένων δεν πάνε πακέτο.

Η πλαστή αντιπαράθεση του ομορτισμού

Ο ευρύτερος χώρος του ομορτισμού αξιοποίησε και συνεχίζει να αξιοποιεί το ζήτημα του Ελληνικού. Όλο το προηγούμενο διάστημα, όσο ο ΣΥΡΙΖΑ ήταν στην αντιπολίτευση, με έναν οξύ καταγγελτικό λόγο κατηγορούσε τις προηγούμενες κυβερνήσεις για σκανδαλώδες ξεπούλημα και ισχυριζόταν πως το Ελληνικό πρέπει να γίνει ένα μεγάλο μητροπολιτικό πάρκο.

Ομως, η ομορτιστική γραμμή είναι υπονομευμένη απ' την αφετηρία και οδήγησε στην ήττα. Το πραγματικό πρόβλημα κρύβεται στο ότι η ομορτιστική αντιπαράθεση απ' την αρχή αξιοποιήθηκε για να εκτονωθεί η λαϊκή αντίδραση σε ανώδυνα μονοπάτια για το σύστημα. Συσκοτίζει τον πραγματικό αντίπαλο των εργαζομένων, τους μονοπωλιακούς ομίλους, αφού αποσυνδέει την εξέλιξη του χώρου στο Ελληνικό από το γενικό σχέδιο της άρχουσας τάξης για την Αττική και γενικότερα τις σχέσεις παραγωγής, συσκοτίζοντας τόσο τις αιτίες όσο και το δρόμο αντίστασης που πρέπει να ακολουθήσουν οι εργαζόμενοι. Πρότασε ένα μητροπολιτικό πάρκο ουσιαστικά αυτοχρηματοδοτούμενο, συσκοτίζοντας τόσο την ανάγκη κρατικής χρηματοδότησης, όσο και τις γενικότερες πολιτικές προϋποθέσεις για να αξιοποιηθεί σε φιλολαϊκή κατεύθυνση ο χώρος στο Ελληνικό. Τελικά, έριχνε νερό στο μύλο μιας ανέξοδης, όπως αποδείχτηκε, για το σύστημα αλλαγής κυβέρνησης. Η νέα κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, που προέκυψε στη βάση αυτής της πολιτικής γραμμής, προωθεί την απαιτούμενη απ' το κεφάλαιο πολιτική με νέο περίβλημα.

Με αυτούς τους όρους πρέπει να κρίνει κανείς και τη βασική θεωρητική πρόταση του ομορτισμού για το Ελληνικό, την επιστημονική μελέτη του ΕΜΠ που τεκμηριώνει τη θέση πως το Ελληνικό πρέπει και μπορεί να γίνει μεγάλο μητροπολιτικό πάρκο. Η σημερινή στάση του καθηγητή Μπελαβίλα, κύριου υπεύθυνου της μελέτης του ΕΜΠ, που έχει αναλάβει ρόλο «πλασιέ» της συμφωνίας που υπέγραψε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ με τον όμιλο Λάτση, αντανακλά τον προαναφερθέντα άσφαιρο πολιτικό της άξονα.

Σήμερα, η ΛΑΕ, που προσπαθεί να αναλάβει απ' εκεί που άφησε ο ΣΥΡΙΖΑ, η νέα κίνηση πανεπιστημιακών απ' την

Πάνττει και το ψήφισμα της Περιφέρειας Αττικής κατά της συμφωνίας, που έγινε με την απουσία της Ρένας Δούρου, προβάλλουν την ίδια ομορτουμιστική πρόταση.

Καμιά αποδοχή των σχεδίων τους! Η ευημερία μας δεν χωρά στην ανάπτυξη τους!

Το αναπτυξιακό σχέδιο της άρχουσας τάξης, όπως προωθείται και απ' τον ΣΥΡΙΖΑ, θυσιάζει τις ανάγκες του λαού στο βωμό του καπιταλιστικού κέρδους. Το παράδειγμα του Ελληνικού είναι αποκαλυπτικό. Εντάσσεται σε μια γενική αναδιάταξη της οικονομίας της Αττικής, που θα τη μετατρέψει σε τουριστική περιοχή, μετατρέποντας τους ελεύθερους χώρους σε πολυτέλεια και σε πανάκριβο εμπόρευμα. Τα λαϊκά στρώματα της Αττικής δεν θα κερδίσουν απ' τις εξελίξεις και δεν πρέπει να περιμένουν με σταυρωμένα χέρια. Είναι εγκληματικό, την ίδια ώρα που εκατομμύρια Αθηναίοι βράζουν στο καυτό καλοκαίρι της Αττικής, να σχεδιάζεται η αξιοποίηση των ελεύθερων χώρων με γνώμονα τις ανάγκες των μονοπωλιακών ομίλων.

Αποδεικνύεται πως η φιλολαϊκή αξιοποίηση των ελεύθερων χώρων της Αττικής απαιτεί έναν ριζικά διαφορετικό δρόμο ανάπτυξης. Απαιτεί την κοινωνικοποίηση της γης και των συγκεντρωμένων μέσων παραγωγής, απαιτεί εργατική - λαϊκή εξουσία, με επιστημονικό κεντρικό σχεδιασμό και εργατικό έλεγχο. Μόνο σ' αυτές τις συνθήκες το Ελληνικό, για παράδειγμα, μπορεί να μετατραπεί σε ένα πολυθεματικό πάρκο που να καλύπτει τις ανάγκες των κατοίκων της Αττικής, σχεδιασμένο και κατασκευασμένο απ' τον ενιαίο κρατικό φορέα κατασκευών και χρηματοδοτούμενο αποκλειστικά απ' τον κρατικό προϋπολογισμό.

Οι κομμουνιστές καλούν όλους τους εργαζόμενους να κινηθούν σ' αυτόν τον μοναδικά ελπιδοφόρο δρόμο, της σύγκρουσης και ρήξης με την εξουσία των μονοπωλίων, το κράτος τους, την ΕΕ που τη στηρίζει. Με αυτό το σχέδιο και αυτόν τον προσανατολισμό ξεδιπλώνουμε την αντεπίθεσή μας και στο θέμα των ελεύθερων χώρων της Αττικής και του Ελληνικού ειδικότερα, φωτίζοντας τον πραγματικό μας αντίπαλο, τους μονοπωλιακούς ομίλους, και οργανώνοντας τη λαϊκή πάλη **στον αντίποδα του αναπτυξιακού σχεδίου της άρχουσας τάξης για την περιοχή της Αττικής και όλων των ιδιωτικοποιήσεων και των σχεδιαζόμενων επενδυτικών έργων**, όπως της συμφωνίας για το Ελληνικό, διεκδικώντας **το σύνολο του χώρου αποκλειστικά για την ικανοποίηση των λαϊκών αναγκών**, με τη δημιουργία ενός αποκλειστικά κρατικού πολυθεματικού πάρκου στην περιοχή με χρηματοδότηση απ' τον κρατικό προϋπολογισμό, χωρίς κανένα ανταποδοτικό τέλος και ΣΔΙΤ.

Του Γρηγόρη ΛΙΟΝΗ*

*Ο Γρηγόρης Λιονής είναι μέλος του Τμήματος Οικονομίας της ΚΕ του ΚΚΕ

